

Hà Nội, 6/11/2007

AFD Việt Nam

QUẢN LÝ NĂNG LƯỢNG VÀ NĂNG LƯỢNG SẠCH TẠI VIỆT NAM

- BẢN GIỚI THIỆU VỀ CUỘC HỘI THẢO SẼ ĐƯỢC TỔ CHỨC -

Trong khuôn khổ hoạt động hỗ trợ của mình, AFD đề xuất những sản phẩm mới nhằm hỗ trợ hình thành các chính sách công góp phần hiện đại hóa nền kinh tế Việt Nam thông qua các buổi hội thảo thực thi mà hội thảo đầu tiên sẽ tập trung vào chủ đề hiệu quả năng lượng.

I- QUẢN LÝ NĂNG LƯỢNG : MỘT THÁCH THỨC MANG TÍNH TOÀN CẦU

Tất cả các quốc gia hiện đang phải đương đầu với một vấn đề mang tính toàn cầu về quản lý năng lượng, thử thách được bắt nguồn từ ba thách thức lớn : (i) tăng giá dầu lửa, (ii) đấu tranh chống lại hiện tượng khí hậu thay đổi, (iii) an toàn các nguồn năng lượng để đảm bảo tăng trưởng kinh tế của các nước nghèo cũng như khả năng tiếp cận năng lượng cho mọi quốc gia.

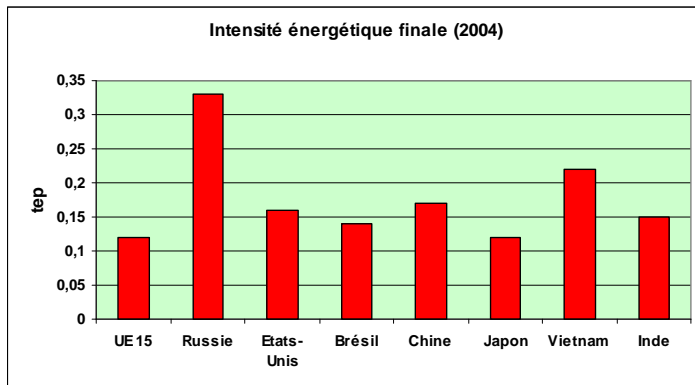
Trong bối cảnh đáng lo ngại này, cần thiết phải hành động khẩn cấp để phổ biến sử dụng năng lượng có điều tiết và bền vững, điều này bao gồm cả những thay đổi trong ứng xử, xây dựng các dịch vụ mới, các quy định, khuyến khích trực tiếp các doanh nghiệp cũng như chính quyền và cả người dân.

Một trong những đặc tính của vấn đề năng lượng là đa dạng và do vậy sẽ trở nên phức tạp để có thể nắm bắt được : năng lượng được đồn trú trong nhiều lĩnh vực của đời sống kinh tế, dù là trong chính các chất đốt, trong tổ chức mạng lưới giao thông và bãi đỗ xe đô thị, trong khu dân cư, trong các quy trình công nghiệp, trong các tiêu chuẩn được áp dụng cho các đồ điện gia dụng... Đó là cung cấp cho dân chúng cùng các dịch vụ nhưng thông qua các phương tiện năng lượng được cải tiến, có hiệu quả hơn trong các cách thức và đồng thời sử dụng các loại năng lượng đa dạng hóa và có thể tái sử dụng.

Mọi thực thể, quốc gia, thành phố, cơ quan hành chính, nhà tài trợ, doanh nghiệp phải xác định chiến lược năng lượng của mình trong đó phải xét tới những ràng buộc mới. Trong lĩnh vực năng lượng, các quyết định được đưa ra hôm nay sẽ được biểu hiện bằng việc triển khai một thời gian sống là 30, 50 thậm chí 100 năm. Do vậy cần thiết phải có những quyết định đúng đắn. Và quy mô của các hoạt động có thể được triển khai là cực lớn. Nó đồng thời nhắm tới mục đích triển khai các quy định công hoàn toàn mới và các công nghệ thích hợp nhất và cả các tác động kinh tế mới nhất là thông qua các khoản tài trợ. Thử thách này bao gồm việc xác định các công cụ phù hợp nhất với các vấn đề đặt ra và bối cảnh văn hóa, chính trị, thể chế và kinh tế liên quan.

II- BỐI CẢNH NĂNG LƯỢNG CỦA VIỆT NAM

Trong khoảng thời 1990 và 2004, tiêu thụ năng lượng của Việt Nam đã tăng 11,2%, tức là đã tăng nhanh hơn tăng trưởng PIB tới 1,5 lần trong cùng kỳ. Trong năm 2004, mức tiêu thụ năng lượng (năng lượng tiêu thụ tính theo điểm PIB) đã cao hơn các nước đang lên khác (xem sơ đồ).

Các dự báo cho thấy nhu cầu về năng lượng tiếp tục tăng với tốc độ 8,1%/năm cho tới năm 2020. Tăng trưởng của Việt Nam do vậy có thể coi là « rất tiêu tốn năng lượng ».

Sức ép này đòi hỏi những cố gắng trong đầu tư cũng như quản lý năng lượng ở từng lĩnh vực. Trong lĩnh vực công nghiệp, theo đánh giá do Bộ Công Thương thực hiện, tiềm năng về tiết kiệm năng lượng của ngành có thể đạt tới 20% tiêu thụ hiện nay.

Các cơ quan thẩm quyền Việt Nam coi đây là một thách thức trong hàng loạt các ưu tiên của mình. Để khai thác tiềm năng về tiết kiệm năng lượng và từ đó giảm chi phí năng lượng chung trong toàn quốc, các cơ quan thẩm quyền của Việt Nam đã đặt mục tiêu cụ thể về quản lý năng lượng (Nghị định 102/2003/ND-CP ngày 3/9/2003 nằm trong khuôn khổ Chương trình Quốc gia về hiệu quả và quản lý năng lượng giai đoạn 2006-2015, đã được Thủ tướng thông qua ngày 14/4/2006). Ngoài ra, năm 1999, Chính phủ Việt Nam đã triển khai một Chương trình Hành động vì các Năng lượng Tái sinh để đa dạng hóa đầu tư trong lĩnh vực sản xuất năng lượng và khai thác tiềm năng rất lớn của đất nước về năng lượng tái sinh.

Quản lý năng lượng (có hiệu quả và điều độ) và phát triển năng lượng tái sinh là một phần của chiến lược tăng sản xuất năng lượng mà các cơ quan thẩm quyền triển khai. Tính chất thí điểm và đổi mới của các sáng kiến có thể được triển khai trong hai lĩnh vực này hoàn toàn phù hợp với việc tham gia của các nhà tài trợ quốc tế, những người có thể hỗ trợ Việt Nam về khuyến khích tài chính cho các khoản đầu tư đổi mới cũng như hỗ trợ Việt Nam phát triển một khung thể chế và pháp lý mang tính khuyến khích.

III- ĐỀ XUẤT VỀ CÁCH THỨC THỰC HIỆN

AFD mong muốn hỗ trợ chiến lược của Việt Nam trong lĩnh vực năng lượng. Đó là việc hỗ trợ các chương trình về an toàn năng lượng, đa dạng hóa nguồn cung cấp và tính cạnh tranh về năng lượng để đáp ứng nhu cầu ngày càng tăng đồng thời với việc khuyến khích quản lý năng lượng, hiệu quả sử dụng năng lượng và hướng tới những năng lượng có điều tiết.

Để đạt được mục tiêu này, AFD đề xuất tổ chức một hội thảo trong năm 2008, trong thời gian 1,5 ngày về tài trợ quản lý năng lượng. Nửa ngày đầu tiên sẽ dành để giới thiệu đánh giá chung về những lĩnh vực và chính sách công liên quan tới quản lý năng lượng (giao thông, điện, phát triển đô thị, công nghiệp, khu dân cư, vv...). Các buổi tiếp theo sẽ dành để giới thiệu các thí dụ cụ thể về hoạt động tài trợ theo chủ đề nhỏ. Mỗi chủ đề được đề cập tới sẽ gồm nhiều bài giới thiệu để nghiên cứu ba nội dung có tính điều chỉnh đối với vấn đề về quản lý năng lượng : tiến triển của khung thể chế, khuyến khích và quy định cần thiết ; những đổi mới về công nghệ có thể được huy động ; tổ chức tài chính phù hợp. Thí dụ, có thể đưa ra các hạn mức tín dụng công nghiệp, các chương trình bình nước nóng bằng năng lượng mặt trời, tài trợ khu dân cư có chất lượng năng lượng cao, phát triển cơ sở hạ tầng giao thông đô thị, thay thế bằng khí ga thiên nhiên, khuyến khích năng lượng gió trong sản xuất điện, tăng hiệu suất của các lĩnh vực điện. Tuy nhiên những chủ đề được lựa chọn sẽ được bàn trước với các cơ quan thẩm quyền Việt Nam.